РЕШЕНИЕ НА СЪДА (четвърти състав)

15 април 2010 година *

По дело C-511/08

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 234 ЕО от Bundesgerichtshof (Германия) с акт от 1 октомври 2008 г., постъпил в Съда на 25 ноември 2008 г., в рамките на производство по дело

Handelsgesellschaft Heinrich Heine GmbH

срещу

Verbraucherzentrale Nordrhein-Westfalen eV,

СЪДЪТ (четвърти състав),

състоящ се от: г-н J.-C. Bonichot, председател на състав, г-жа C. Toader (докладчик), г-н C. W. A. Timmermans, г-н P. Kūris и г-н L. Bay Larsen, съдии,

* Език на производството: немски.

генерален адвокат: г-н P. Mengozzi,
секретар: г-жа R. Şereş, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 29 октомври 2009 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за Verbraucherzentrale Nordrhein-Westfalen eV, от адв. K. Haase, Rechtsanwalt,

— за германското правителство, от г-н M. Lumma и г-жа S. Unzeitig, в качеството на представители,

— за испанското правителство, от г-н J. Rodríguez Cárcamo, в качеството на представител,

— за австрийското правителство, от г-жа C. Pesendorfer, в качеството на представител,

— за португалското правителство, от г-н L. Inez Fernandes и г-жа H. Almeida, в качеството на представители,

— за Комисия на Европейските общности, от г-н W. Wils и г-н H. Krämer, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 28 януари 2010 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 6, параграф 1, първа алинея, второ изречение и параграф 2 от Директива 97/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 1997 година относно защитата на потребителя по отношение на договорите от разстояние (ОВ L 144, стр. 19; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 4, стр. 160).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между Handelsgesellschaft Heinrich Heine GmbH (наричано по-нататък „Handelsgesellschaft Heinrich Heine“) и Verbraucherzentrale Nordrhein-Westfalen eV (наричано по-нататък „Verbraucherzentrale Nordrhein-Westfalen“) във връзка с възлагането при договорите от разстояние на разходите за изпращане на стоката върху потребителя в случай на отказ.

Правна уредба

Правна уредба на Съюза

3 Съображение 4 от Директива 97/7 предвижда:

„[к]ато имат предвид, че въвеждането на новите технологии увеличава броя на начините, които потребителите могат да използват за получаване на информация относно оферти навсякъде в Общността и да правят поръчки, като имат предвид, че някои държави членки вече са предприели различни или отделни мерки, насочени към защита на потребителите по отношение на продажбите от разстояние, което има доказан неблагоприятен ефект върху конкуренцията между фирмите на вътрешния пазар; като имат предвид, че следователно е необходимо въвеждането на общностно ниво на минимален набор от общи правила в тази област."

4 Съображение 14 от посочената директива предвижда:

„[к]ато имат предвид, че потребителят не е в състояние действително да види стоката, да се увери за характера на предоставената услуга преди сключването на договора; като имат предвид, че трябва да се съдържат разпоредби, ако не е посочено друго по настоящата директива, за правото за отказ от договора; като имат предвид, че [за да не бъде това право чисто формално], разходите, ако има такива, са за сметка на потребителя, при упражняване правото му на отказ от договора, и трябва да се ограничат до преките разходи по връщане на стоките; като имат предвид, че това право на отказ е без да се накърняват други права на потребителите съгласно националното законодателство, по-специално по отношение на получаването на повредени сто[к]и и услуги или стоки и услуги, които не отговарят на описанието, дадено в офертата за тези стоки и услуги;

като имат предвид, че държавите членки могат да определят други условия и [правила във връзка с упражняването на правото на отказ].“

5 Член 4, параграф 1 от тази директива, озаглавен „Предварителна информация“, гласи:

„Достатъчно време преди сключването на договор от разстояние, на потребителя се предоставя следната информация:

[…]

в) цената на стоките или услугите с включени всички дължими данъци и такси;

г) ако е необходимо, разходите за доставка;

[…]“

6 Член 6, параграфи 1 и 2 от същата директива, озаглавен „Право на отказ“, предвижда:

„1. За всеки договор от разстояние потребителят разполага със срок от най-малко седем работни дни, през които може да се откаже от договора, без да дължи неустойка и без да посочва причина. При упражняване правото си на отказ, единствено [преките] разходи за връщане на стоката могат да бъдат за сметка на потребителя.

[…]

2. Когато правото на отказ е упражнено от потребителя по смисъла на настоящия член, доставчикът се задължава безплатно да възстанови сумите, заплатени от потребителя. Към потребителя могат да бъдат поставени искания единствено за [преките разходи за] връщането на стоките, вследствие на упражняване на неговото право за отказ. Възстановяване в този смисъл трябва да се извърши във възможно най-кратки срокове и, при всички случаи, в рамките на 30 дни.“

7 Член 14 от посочената директива, озаглавен „Минимална клауза за защита на потребителите“, гласи:

„Държавите членки могат да приемат или запазят в сила по-строги разпоредби, в съответствие с Договора [за ЕО], в областта, уредена с настоящата директива, за да осигурят по-високо ниво на защита на потребителите. Тези разпоредби включват, ако е необходимо за защитата на обществения интерес[,] забрана за продажбата на тяхна територия чрез договори за продажба от разстояние на някои стоки и услуги, и по[-] специално лекарства, при спазване на [Д]оговора.“

Национална правна уредба

8 Член 2 от Закона за исковете за преустановяване при нарушения на правото на потребителите и други нарушения (Gesetz über Unterlassungsklagen bei Verbraucherrechts- und anderen Verstößen) предвижда:

„(1) Иск за преустановяване в интерес на защитата на потребителите може да се предяви срещу всеки, който наруши разпоредбите за защита на потребителите (закони за защита на потребителите) по начин, различен от прилагане или препоръчване на общи условия за продажба. Ако нарушенията са извършени от служител в търговско предприятие или от упълномощено от такова предприятие лице, искът за преустановяване може да се предяви и срещу собственика на предприятието.

(2) По смисъла на тази разпоредба „закони за защита на потребителите“ са по-специално:

1. разпоредбите на Гражданския кодекс [Bürgerliches Gesetzbuch, наричан по-нататък „BGB“], които се прилагат спрямо […] договори от разстояние, сключени между доставчик и потребител […]

[…]“

9 Член 312d, параграф 1 от BGB, озаглавен „Право на отказ и връщане при договорите от разстояние“, гласи:

„Потребителят, сключил договор от разстояние, има право на отказ съгласно член 355. Когато предмет на договора е доставката на стоки, вместо право на отказ на потребителя може да се предостави право на връщане съгласно член 356.“

10 Съгласно член 346 от BGB, озаглавен „Последици от развалянето на договора“:

„(1) Ако една страна по договора се позове на договорна или законова уговорка за разваляне, получените престации трябва в случай на разваляне да бъдат върнати, а действително получените плодове — възстановени.

(2) Вместо връщането или възстановяването длъжникът трябва да изплати обезщетение, доколкото:

1. връщането или възстановяването са изключени поради естеството на придобитото;

2. той е потребил, отчуждил, обременил, променил или преработил получената стока;

3. получената стока е влошила качествата си или е погинала; изхабяването, съответстващо на нормално използване, обаче не се взема предвид.

Ако съгласно договора се дължи насрещна престация, тя трябва да бъде взета предвид при изчисляването на обезщетението; ако се дължи обезщетение за ползата, получена от заем, може да бъде представено доказателство, че стойността на ползата е била по-ниска.

(3) Задължението за обезщетение се изключва:

1. ако недостатъкът, поради който се разваля договорът, се е появил едва при промяната или преработката на стоката;

2. доколкото кредиторът е отговорен за влошаването или погиването или ако вредата би настъпила и при него;

3. ако в случай на законово условие за разваляне влошаването или погиването е настъпило при заинтересования, макар и той да е положил грижата, която обикновено полага за собствените си работи.

Остатъчното обогатяване трябва да бъде възстановено.“

11 Според член 347, параграф 2 от BGB, озаглавен „Използване след разваляне на договора“:

„Когато длъжникът връща вещта, когато плаща обезщетение или когато задължението за плащане на такова обезщетение е изключено от член 346, параграф 3, точки 1 или 2, направените от него необходими разходи трябва да му се възстановят. На възстановяване подлежи и всеки друг разход, довел до обогатяване на кредитора.“

12 Член 355, параграф 1 от BGB, озаглавен „Право на отказ при потребителските договори“, гласи:

„Когато законът предоставя на потребителя право на отказ съгласно тази разпоредба, той престава да бъде обвързан от волеизявлението си, че е съгласен да сключи договора, ако се откаже в предвидения срок. Отказът не трябва да бъде мотивиран и се изразява писмено или чрез връщане на вещта на икономическия оператор в двуседмичен срок; за спазването на срока е достатъчно отказът да бъде своевременно изпратен.“

13 Член 356, параграф 1 от BGB, озаглавен „Право на връщане при потребителските договори“, гласи:

„Правото на отказ съгласно член 355 може, доколкото законът изрично допуска това, да се замени с неограничено право на връщане, когато договорът е сключен въз основа на каталог за продажба. За тази цел е необходимо:

1. каталогът за продажба да съдържа ясна информация относно правото на връщане,

2. потребителят да е могъл да се запознае подробно с каталога за продажба в отсъствието на доставчика, и

3. правото на връщане да е предоставено на потребителя с писмен документ."

14 Член 357 от BGB, озаглавен „Правни последици от отказа и връщането", предвижда:

„(1) Правилата за разваляне на законово основание се прилагат съответно спрямо правото на отказ и на връщане, освен ако не е предвидено друго. Член 286, параграф 3 се прилага съответно спрямо задължението за възстановяване на плащания в съответствие с тази разпоредба; определеният в него срок започва да тече от волеизявлението на потребителя за отказ или връщане. Що се отнася до задължението на потребителя за възстановяване, срокът започва да тече от момента на неговото волеизявление; що се отнася до задължението на икономическия оператор за възстановяване, срокът започва да тече от момента, в който това волеизявление достигне до него.

[…]

(3) По изключение от член 346, параграф 2, първо изречение, точка 3 потребителят трябва да плати компенсаторно обезщетение при влошаване на качествата на

вещта в резултат на използване в съответствие с предназначението ѝ, ако е бил писмено уведомен за тази правна последица, както и за възможността тя да бъде избегната, най-късно до момента на сключване на договора. Той не е длъжен да плати такова обезщетение, когато влошаването се дължи изключително на прегледа на вещта. Член 346, параграф 3, първо изречение, точка 3 не се прилага, когато потребителят е бил надлежно уведомен за правото си на отказ или е узнал за него по друг начин.

(4) Правата на страните са изчерпателно посочени в предходните параграфи."

15 Член 448, параграф 1 от BGB, озаглавен „Разходи за доставка и сходни разходи", гласи:

„Продавачът поема разходите за доставяне на вещта, а купувачът — разходите за приемане и изпращане на вещта до място, различно от мястото на изпълнение."

Спорът по главното производство и преюдициалният въпрос

16 Handelsgesellschaft Heinrich Heine е дружество, специализирано в извършването на продажби от разстояние. В общите условия на това дружество за продажба се предвижда потребителят да поема за изпращането фиксиран разход от 4,95 EUR. Тази сума остава в притежание на доставчика в случай на отказ.

17 Verbraucherzentrale Nordrhein-Westfalen, сдружение на потребители, учредено съгласно германското законодателство, предявява иск срещу Handelsgesellschaft Heinrich Heine с цел последното да бъде задължено да преустанови възлагането на разходите за изпращане на стоките върху потребителя в случай на отказ.

18 Първоинстанционната юрисдикция е уважила иска на Verbraucherzentrale Nordrhein-Westfalen.

19 Жалбата срещу това съдебно решение, подадена от Handelsgesellschaft Heinrich Heine, е отхвърлена от Oberlandsgericht Karlsruhe.

20 Сезиран с ревизионна жалба от Handelsgesellschaft Heinrich Heine, Bundesgerichtshof констатира, че германското законодателство не дава изрично на купувача никакво право да му бъдат възстановявани разходи за изпращане на поръчаната стока.

21 Според тази юрисдикция, ако Директива 97/7 все пак трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска в случай на отказ разходите за изпращане на стоките да се възлагат върху потребителя, релевантните разпоредби от BGB би трябвало да се тълкуват в съответствие с посочената директива, в смисъл че доставчикът е длъжен да възстанови на потребителя тези разходи.

22 Запитващата юрисдикция обаче счита, че не е в състояние да определи с нужната степен на сигурност как трябва да се тълкува тази директива, и по-специално член 6, параграфи 1 и 2 от нея.

23 В това отношение Bundesgerichtshof излага няколко довода, които могат да подкрепят решението, че посочената директива допуска правна уредба като разглежданата в главното производство.

24 Така, на първо място, поради наличието на израза „вследствие на упражняване на правото си на отказ“ („infolge der Ausübung seines Widerrufsrechts“), съдържащ се в текста на немски език на член 6, параграф 1, първа алинея, второ изречение и на член 6, параграф 2, второ изречение от Директива 97/7, би могло да се предположи, че тези разпоредби се отнасят единствено до разходите, възникнали в резултат от упражняване на правото на отказ, като се изключват разходите за изпращане на стоката, вече извършени към момента на отказа. Текстовете на тази директива на други езици, и по-специално на английски и на френски, биха могли да подкрепят такова тълкуване.

25 На второ място, член 6, параграф 2, първо изречение от споменатата директива не е пречка в случай на отказ доставчикът да получи обезщетение за стойността на получените от потребителя престации, които не могат да бъдат възстановени в натура. Ето защо би било съвместимо със споменатия член да се приеме, че доставката на стоката е услуга, за която потребителят би трябвало да изплати на доставчика заместваща стойност в размер на разходите за изпращане, и че следователно задължението за възстановяване на парични суми на доставчика би трябвало да се ограничи съразмерно.

26 На трето място, не е сигурно, че целта да се защити потребителят, изразена по-специално в съображение 14 от Директива 97/7, налага да се възстановят разходите за изпращане на стоката. Всъщност при обичайния начин на покупка потребителят поема разходите, свързани с придвижването си до магазина, без да се отчита времето, което му е необходимо, за да стигне дотам.

27 При тези условия Bundesgerichtshof решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Трябва ли разпоредбите на член 6, параграф 1, [първа алинея], второ изречение и на член 6, параграф 2 от Директива [97/7] да се тълкуват в смисъл, че не допускат национална правна уредба, съгласно която разходите за изпращане на стоките могат да се фактурират на потребителя дори когато той е упражнил правото си на отказ?“

По преюдициалния въпрос

Становища, представени пред Съда

28 Според Verbraucherzentrale Nordrhein-Westfalen, испанското, австрийското и португалското правителство, както и Комисията на Европейските общности, разпоредбите на член 6 от Директива 97/7 не допускат национална правна уредба, която позволява на доставчика да възлага разходите за изпращане на стоките върху потребителя, когато последният упражни правото си на отказ.

29 На първо място, използваният в член 6, параграф 2, първо изречение от Директива 97/7 израз „сумите, заплатени от потребителя“ трябвало да се тълкува разширително, за да включи всяка финансова престация, направена от потребителя на доставчика при изпълнението на договора, включително разходите за изпращане на стоките.

30 На следващо място, член 6, параграфи 1 и 2 от посочената директива предвиждал, че върху потребителя, упражнил правото си на отказ, могат да бъдат възложени единствено преките разходи за връщане на стоките. Следователно останалите разходи, и по-специално разходите във връзка с изпращането на стоките, не можели да се оставят в тежест на последния.

31 На последно място, за да бъде потребителят защитен от рисковете, породени от практическата невъзможност да види тези стоки преди сключването на договора от разстояние, на него следвало да му се възстановят разходите, направени за акцесорна престация от страна на доставчика като изпращането на стоките, от което след отказа на потребителя същият повече нямал интерес.

32 Напротив, според германското правителство разпоредбите на член 6, параграф 1, първа алинея, второ изречение и на член 6, параграф 2 от Директива 97/7 трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат подобна национална правна уредба, по силата на която разходите за изпращане на стоките могат да се възлагат върху потребителя, когато той е упражнил правото си на отказ.

33 Посоченото правителство по същество поддържа, че Директива 97/7 не урежда възлагането на разходите за изпращане в случай на отказ на потребителя. Следователно съгласно предвиденото в съображение 14 от въпросната директива това възлагане попадало в обхвата на „други условия и [правила във връзка с упражняването на правото на отказ]“, които държавите членки са компетентни да определят.

34 Същото правителство счита, че възстановяването на „заплатените суми“ от потребителя по смисъла на член 6, параграф 2, първо изречение от посочената директива, се отнася единствено до главните престации, и по-специално до платената от потребителя цена.

35 В Директива 97/7 разходите, възлагани „вследствие на упражняването“ на правото на отказ, които са следствие от привеждането в действие на това право, се разграничавали от другите разходи, възникнали в резултат от сключването или изпълнението на договора. В това отношение член 6, параграф 2, второ изречение от споменатата директива се отнасял само до разходите, произтичащи от упражняването на правото на отказ, докато приложимият за другите договорни разходи режим не бил хармонизиран от въпросната директива. Разходите за изпращане обаче възниквали преди и независимо от упражняването на правото на отказ. Ето защо възлагането им се уреждало от вътрешното право на всяка държава членка.

36 Що се отнася до целите, преследвани с член 6 от Директива 97/7, според германското правителство целта на този член несъмнено е да се компенсира неблагоприятното положение на потребителя поради невъзможността той да прегледа стоката преди сключването на договора. Тези цели обаче изобщо не указвали, че договорното правоотношение може да бъде цялостно преоформено.

37 Освен това фактът, че потребителят понася разходите за изпращане, не можел да е пречка той да упражни своето право на отказ. Всъщност, от една страна, той бил уведомен за размера на тези разходи преди сключването на договора. От друга страна, решението да се развали договорът не зависело от това дали тези разходи са налице, тъй като те вече били направени.

Отговор на Съда

Предварителни бележки

38 Като начало следва да се припомни, както е видно от съображение 4 от Директива 97/7, че целта на последната е на равнище Европейски съюз да се въведе минимален набор от общи правила в областта на договорите от разстояние.

39 Член 6, параграф 1, първа алинея, първо изречение от посочената директива в частност признава на потребителя право на отказ, което той може да упражни в определен срок, без да дължи неустойка и без да посочва причина.

40 Що се отнася до правните последици от отказа, член 6, параграф 2, първо и второ изречение от Директива 97/7 предвижда, че „доставчикът се задължава безплатно да възстанови сумите, заплатени от потребителя. Към потребителя могат да бъдат поставени искания единствено за [преките разходи за] връщането на стоките, вследствие на упражняване на неговото право за отказ“.

41 От съображение 14 от тази директива обаче е видно, че хармонизирането на правните последици от отказа не е пълно и че следователно държавите членки са компетентни „да определят други условия и [правила във връзка с упражняването на правото на отказ]“.

По тълкуването на израза „сумите, заплатени от потребителя“

42 Поставеният в главното производство въпрос е дали в обхвата на член 6, параграфи 1 и 2 от Директива 97/7 се включва възлагането на разходите за изпращане на стоките, когато потребителят упражни правото си на отказ, или напротив — държавите членки са компетентни да определят условията на това възлагане.

43 В това отношение следва да се установи, че с текста на член 6, параграф 2, първо изречение от посочената директива се налага общо задължение на доставчика,

в случай на отказ на потребителя, да възстанови всички платени от последния суми във връзка с договора, независимо от причината за тяхното плащане.

44 Обратно на изтъкнатото от германското правителство, нито от текста на разпоредбите на член 6 от Директива 97/7, нито от общата им структура следва, че изразът „заплатените суми“ трябва да се тълкува като обозначаващ единствено платената от потребителя цена, без да се включват направените от последния разходи.

45 Всъщност съгласно член 4 от Директива 97/7 в същата се прави разграничение между цената на стоката и разходите за доставка само по отношение на информацията, предоставена от доставчика на разположение на потребителя преди сключването на договора. Обратно, тази директива не прави такова разграничение относно правните последици от отказа и следователно се отнася до всички суми, платени от потребителя на доставчика.

46 Това тълкуване се потвърждава и от самата формулировка на израза „[к]ъм потребителя могат да бъдат поставени искания единствено“, използван във второто изречение на споменатия параграф 2 за обозначаване на „[преките разходи за] връщането на стоките“. Както отбелязва генералният адвокат в точка 32 от своето заключение, изразът „единствените разходи“ води до необходимост от стеснително тълкуване и придава изчерпателен характер на това изключение.

47 Ето защо от предходното следва, че изразът „заплатените суми“ в член 6, параграф 2, първо изречение от Директива 97/7 обхваща всички платени от потребителя суми за покриване на възникналите от договора разходи, без да се засяга тълкуването, което трябва да се даде на член 6, параграф 2, второ изречение от тази директива.

По тълкуването на израза „вследствие на упражняване на правото си на отказ“

48 Както бе напомнено в точка 35 от настоящото решение, германското правителство също така твърди, че изразът „вследствие на упражняване на правото си на отказ“, който в текста на немски език фигурира както в член 6, параграф 1, първа алинея, второ изречение, така и в параграф 2, второ изречение от Директива 97/7, се отнася не до всички разходи, които могат да се възложат върху потребителя, а единствено до тези, които са свързани с упражняването на правото на отказ. Следователно посочените разпоредби уреждали единствено разходите, възникнали поради отказа.

49 Като начало следва да се констатира, че на някои езици текстът на член 6, параграф 1, първа алинея, второ изречение и на параграф 2, второ изречение от въпросната директива може да се тълкува или като отнасящ се само до разходите вследствие на упражняването на правото на отказ и възникнали от него, или като обхващащ всички разходи, възникнали в резултат от сключването, изпълнението или прекратяването на договора, които могат да се възложат върху потребителя, когато той упражни правото си на отказ.

50 Както отбелязва генералният адвокат в точка 41 от заключението си, въпреки че в текста на Директива 97/7 на немски, английски и френски език са използвани съответно изразите „infolge“, „because of“ и „en raison de“, в текста на същата директива на други езици, и по-специално на испански и италиански, не се употребява сходен израз, а просто се визира потребителят, който упражнява правото си на отказ.

51 Според постоянната съдебна практика необходимостта от еднакво тълкуване на директивите на Съюза изключва възможността в случай на съмнение текстът на дадена разпоредба да се разглежда отделно, а напротив, изисква да се тълкува и прилага в светлината на текстовете на останалите официални езици (вж. в този смисъл Решение от 2 април 1998 г. по дело EMU Tabac и др., C-296/95, Recueil, стр. I-1605, точка 36, Решение от 17 юни 1998 г. по дело Mecklenburg, C-321/96,

Recueil, стр. I-3809, точка 29, Решение от 20 ноември 2008 г. по дело Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods Trading, C-375/07, Сборник, стр. I-8691, точка 46, както и Решение от 10 септември 2009 г. по дело Eschig, C-199/08, Сборник, стр. I-8295, точка 54). Освен това в случай на несъответствия между текстовете на различните езици на един текст на Съюза въпросната разпоредба трябва да се тълкува в зависимост от общата структура и целите на правната уредба, част от която тя представлява (Решение от 9 март 2000 г. по дело EKW и Wein & Co, C-437/97, Recueil, стр. I-1157, точка 42, Решение от 4 октомври 2007 г. по дело Schutzverband der Spirituosen-Industrie, C-457/05, Сборник, стр. I-8075, точка 18, както и Решение от 9 октомври 2008 г. по дело Sabatauskas и др., C-239/07, Сборник, стр. I-7523, точка 39).

52 Следва да се констатира, че тълкуването на член 6, параграф 1, първа алинея, второ изречение и на параграф 2, второ изречение от Директива 97/7, според което тези разпоредби се отнасят до всички разходи, възникнали в резултат от сключването, изпълнението или прекратяването на договора, които могат да се възложат върху потребителя, когато той упражни правото си на отказ, съответства на общата структура и на целта на тази директива.

53 Всъщност, от една страна, това тълкуване се потвърждава от факта, че дори в текста на Директива 97/7 на езиците, на които в член 6 от последната се употребява изразът „вследствие на“ или друг сходен израз, в съображение 14 от тази директива се споменават разходите, направени от потребителя „при упражняване правото му на отказ“. От това следва, обратно на твърдяното от германското правителство, че член 6, параграф 1, първа алинея, второ изречение и параграф 2, второ изречение от тази директива се отнася до всички възникнали от договора разходи, а не само до разходите вследствие на упражняването на правото на отказ и възникнали от него.

54 От друга страна, що се отнася до целта на член 6 от Директива 97/7, следва да се подчертае, че в съображение 14 от последната се предвижда, че забраната в случай на отказ на потребителя да му се възлагат разходите, възникнали в резултат

от договора, има за цел да осигури гарантираното от тази директива право на отказ „да не бъде чисто формално“ (вж. в това отношение Решение от 3 септември 2009 г. по дело Messner, C-489/07, Сборник, стр. I-7315, точка 19). След като така посоченият член 6 очевидно има за цел потребителят да не бъде разубеден да упражни правото си на отказ, би било в противоречие с посочената цел този член да се тълкува в смисъл, че разрешава на държавите членки в случай на подобен отказ да допускат възможността разходите за доставка да се оставят в тежест на потребителя.

55 В това отношение следва да се напомни, че член 6, параграф 1, първа алинея, второ изречение и параграф 2, второ изречение от посочената директива позволява на доставчика да възлага върху потребителя, в случай на отказ на последния, единствено преките разходи за връщане на стоките.

56 Ако в тежест на потребителя трябва да се оставят и разходите за изпращане, подобно възлагане, което неизбежно би могло да възпре последния да упражни правото си на отказ, би влязло в противоречие със самата цел на член 6 от Директивата, напомнена в точка 54 от настоящото решение.

57 Освен това подобно възлагане би могло да постави под въпрос равномерното разпределение на рисковете между страните по договорите, сключени от разстояние, налагайки на потребителя да понесе всички разходи във връзка с транспорта на стоките.

58 Също така с факта, че потребителят е бил уведомен за размера на разходите за изпращане преди сключването на договора, не може да отпадне възпиращото действие, което възлагането на тези разходи върху потребителя би имало за упражняването от същия на правото му на отказ.

59 С оглед на всички предходни съображения на поставения въпрос следва да се отговори, че член 6, параграф 1, първа алинея, второ изречение и член 6, параграф 2 от Директива 97/7 трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат национална правна уредба, която позволява на доставчика по договор, сключен от разстояние, да възлага разходите за изпращане на стоките върху потребителя, когато последният упражни правото си на отказ.

По съдебните разноски

60 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (четвърти състав) реши:

Член 6, параграф 1, първа алинея, второ изречение и член 6, параграф 2 от Директива 97/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 1997 година относно защитата на потребителя по отношение на договорите от разстояние трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат национална правна уредба, която позволява на доставчика по договор, сключен от разстояние, да възлага разходите за изпращане на стоките върху потребителя, когато последният упражни правото си на отказ.

Подписи